

BESSENYEI VANDA

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Történelemtudományi Doktori Iskola, Jelenkortörténeti és Összehasonlító

Történettudományi Doktori Program

bessenyei.wanda@gmail.com

**Kérdezz-felelek? A kelet-közép-európai párton belüli koncepciós perek
forrásbázisáról röviden, magyar és csehszlovák példákon keresztül**

Jugoszláviának a keleti blokkból való kizárását követően turbulens időszak következett a blokk kommunista pártjainak életében: kezdetben a titóizmus, majd a cionizmus koholt vádjával indítottak eljárásokat a párt- és államapparátus prominens tagjai ellen. Az ügyek „felgöngyölítését”, vagyis a koncepciók kialakítását és realizálását az állambiztonsági szolgálatokon belül létrehozott különleges vizsgálati csoportok és a párt beavatott tagjai végezték. A történészakma azonban nem pusztán az ő iratképző tevékenységük eredményeire támaszkodva tudja feltárni az 1948 és 1954 közötti politikai perek egészét vagy egyes aspektusait: kimondottan fontosak a később létrehozott felülvizsgálati bizottságok munkái során keletkezett dokumentumok is.

Doktori kutatásomban a csehszlovák és a magyar állambiztonságnak a csehszlovák politikai perek mentén kialakult együttműködését vizsgálom, így eladásomban a két ország levéltári iratainak segítségével vázolom fel röviden a perek forrásbázisát. Célom, hogy a politikai rendőrségek iratképző tevékenységének és a perek megkomponálása, illetve felülvizsgálata során keletkeztetett korabeli dokumentumok típusainak ismertetése mellett az esetükben különösen fontos forráskritika kérdéseire is választ adjak.